

Thessgold

Έτος 4^ο Τεύχος 3^ο

ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

Αγαπητοί Φίλοι & Συνάδελφοι,

Η περίοδος που αφήνουμε πίσω μας έμαθε ότι τίποτα δεν είναι δεδομένο. Μάθαμε να εκτιμούμε την υγεία, την ανθρώπινη επαφή, την εργασία, την ίδια τη ζωή. Δε γνωρίζουμε τι θα μας φέρει ο χειμώνας που θα έρθει. Όσο περνάει από το χέρι μας, αυτό το καλοκαίρι να μην αφήσουμε την μιζέρια να μας καταβάλλει.

Thessgold

Επιστρέφουμε στην κανονικότητα με αισιοδοξία με νου υγιή και δημιουργικό.
Μη ξεχνάμε πως ο κλάδος μας από μόνος του έχει λάμψη και αυτό πρέπει να
εκπέμπουμε και εμείς.

Σας προτρέπουμε να διαβάσετε τα κείμενα που ακολουθούν είναι μια ευκαιρία
να εμπλουτίσουμε τις γνώσεις μας και να ξεφύγουμε από την καθημερινότητα.

Καλό καλοκαίρι !!!

Με τιμή

Αικατερίνη Ουζουνστεφανή Αντιπρόεδρος ΣΚΩΘ
Αναστασία Σιδηροπούλου Γεν. Γραμματέας ΣΚΩΘ
Ευδοξία Δημολαΐδου Μέλος ΔΣ

**Εορτασμός των Προστατών της Ελληνικής
Αργυροχρυσοχοΐας
Αγίων Κωνσταντίνου & Ελένης**

Ο κλάδος της Αργυροχρυσοχοΐας για να τιμήσει τους προστάτες του Αγίου Κωνσταντίνου & Ελένης τέλεσε αρτοκλασία στον Ιερό Ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης του Γ' Σ. Σ. στη πόλη της Θεσσαλονίκης.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Κοσμηματοπωλών Ωρολογοπωλών Θεσσαλονίκης & της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Βιοτεχνών Αργυροχρυσοχόων Κοσμηματοπωλών Ωρολογοπωλών κ. Πέτρος Καλπακίδης, με την ευκαιρία της εορτής των προστατών του κλάδου, Αγίων Κωνσταντίνου & Ελένης απηύθυνε μήνυμα προς τον κόσμο του κοσμήματος : «Για τους Έλληνες κοσμηματοπώλες, αργυροχρυσοχόους και σπουδαστές των Σχολών η ημέρα εορτασμού των προστατών μας Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης αποτελεί ημέρα γιορτής και τιμής για όλους, όσοι υπηρετούμε σήμερα και όσοι διαχρονικά υπηρέτησαν την τέχνη του κοσμήματος. Αναδεικνύει τη σπουδαιότητα του κλάδου της Ελληνικής Αργυροχρυσοχοΐας στο κοινωνικό και οικονομικό γίνεσθαι της Πατρίδας μας. Αυτό επιτυγχάνεται με τις άοκνες προσπάθειες των στελεχών του κλάδου της κοσμηματοποιίας, που με ζήλο, μεράκι και ενθουσιασμό για την εργασία τους δίνουν ζωντάνια στην τέχνη μας. Αυτή η προσπάθεια πρέπει να συνεχιστεί και με τη βοήθεια των προστατών μας Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, να ανεβάσουμε την Αργυροχρυσοχοΐα ακόμη ψηλότερα».

Την εορτή τίμησαν με την παρουσία τους ο υφυπουργός Εσωτερικών, αρμόδιος για θέματα Μακεδονίας – Θράκης, Σταύρος Καλαφάτης και ο Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης και πρόεδρος της Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής κύριος Κωνσταντίνος Γκιουλέκας.

Ανακοινώθηκε το Θέμα του 32^{ου} Πανελλήνιου Διαγωνισμού Φιλοτέχνησης Σχεδίου Κοσμήματος

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Βιοτεχνών Αργυροχρυσόχων Κοσμηματοπωλών Ωρολογοπωλών (ΠΟΒΑΚΩ), τιμώντας τα διακόσια (200) χρόνια από την ελληνική επανάσταση του 1821 προκηρύσσει τον 32^ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Φιλοτέχνησης Σχεδίου Επετειακού Κοσμήματος, με τίτλο:

«1821 : Σύγχρονη Ματιά 200 Χρόνια Μετά»

Ο διαγωνισμός, που διοργανώνει η ΠΟΒΑΚΩ σε συνεργασία με την ΔΕΘ HELEXPO και αποτελεί πλέον ετήσιο θεσμό για τον κλάδο της αργυροχρυσοχοΐας, στοχεύει στην ανάπτυξη και ανάδειξη του ελληνικού κοσμήματος.

Δικαίωμα συμμετοχής στον διαγωνισμό έχουν:

- Μαθητές σχολών αργυροχρυσοχοΐας ή / και ομάδες μαθητών, έως διμελείς
- Σπουδαστές σχολών σχεδιασμού ή / και ομάδες σχεδιαστών, έως διμελείς
- Επαγγελματίες σχεδιαστές κατασκευαστές, σχεδιαστικές ομάδες ή εταιρίες κ.λπ., που ασχολούνται ερασιτεχνικά ή επαγγελματικά με το σχέδιο και μπορούν να συμμετέχουν μεμονωμένα ή σαν μέλη ομάδας.

Καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή αιτήσεως συμμετοχής ορίζεται η **20^η Σεπτεμβρίου, ημέρα Δευτέρα, έτους 2021 και ώρα 15:00.**

Στην οργανωτική επιτροπή μετέχουν:

- Πανελλήνια Ομοσπονδία Βιοτεχνών Αργυροχρυσόχων Κοσμηματοπωλών Ωρολογοπωλών (ΠΟΒΑΚΩ)
- Συντεχνία Χρυσόχων - Αργυροχρυσόχων Θεσσαλονίκης (ΣΧΑΘ)
- Σύλλογος Κοσμηματοπωλών - Ωρολογοπωλών Θεσσαλονίκης (ΣΚΩΘ)

- Σύλλογος Αργυροχρυσοχόων Αθηνών (ΣΑΑ)
- ΔΕΘ-HELEXPO

Σημειώνεται πως οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, που αναφέρονται παρακάτω είναι αναρτημένα σε πίνακα ανακοινώσεων στα γραφεία της ΠΟΒΑΚΩ, της ΔΕΘ - HELEXPO και ΣΚΩΘ και στην επίσημη ιστοσελίδα των (www.povako.gr - www.helexpo.gr – www.goldclub.g) καθ' όλη τη διάρκεια του διαγωνισμού.

ΕΠΑΣ Ωραιοκάστρου Τμήμα Αργυροχρυσοχοΐας : Το Πειρατικό Κόσμημα

Φέτος ήταν μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά για τους σπουδαστές της ΕΠΑΣ Ωραιοκάστρου του τμήματος Αργυροχρυσοχοΐας. Λόγω της πανδημίας τα μαθήματα έγιναν με τηλεδιάσκεψη. Εργαστήρια, εκδρομές, πτυχιακές εργασίες, εκθέσεις και γιορτές ήταν απαγορευμένα.

Το φετινό concept είχε κεντρική ιδέα το «Πειρατικό Κόσμημα».

Οι εκπαιδευτικοί του τμήματος, Θαλάσση Θάλεια, Ντιάγκα Σοφία, Χατζηθεοδώρου Δώρα, και ο υπεύθυνος του τμήματος Μπίκος Γιώργος για να αποχαιρετήσουνε τους σπουδαστές και να τους δώσουνε τον τίτλο αποφοίτησης τους διαλέξανε έναν χώρο που να δένει με το concept της φετινής χρονιάς.

Thessgold

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο πειρατικό καράβι ARABELLA το οποίο σαλπάρει από την πλατεία Λευκού Πύργου και εκθέσανε εκεί τα έργα των σπουδαστών του τμήματος αργυροχρυσοχοΐας.

Για την φιλοξενία στο καράβι ARABELLA οι σπουδαστές δημιούργησαν ένα θεματικό πίνακα από ξύλο και μέταλλο και τον χάρισαν στην κόρη του πλοιοκτήτη.

Τα διαμάντια ... είναι οι καλύτεροι φίλοι των Αγίων

του Παναγιώτη Καμπάνη, Δρ. Αρχαιολόγος - Ιστορικός, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού

Ο άγιος Φήλικας στο Garsamlinn της Γερμανίας

Ήταν 31 Μαΐου του 1578, όταν ένας δεκαοκτάχρονος, ο Antonio Bosio, καθώς περιφερόταν στα βόρεια προάστια της Ρώμης, ανακάλυψε τυχαία στην Via Salaria, την είσοδο μιας μεγάλης σπηλιάς με υπόγειους τάφους που φιλοξενούσαν τα λείψανα χιλιάδων ανθρώπων. Αμέτρητοι διάδρομοι, οι οποίοι άλλοτε συνδέονταν μεταξύ τους και άλλοτε όχι, περάσματα που οδηγούσαν σε μικρές ή μεγάλες αίθουσες, δημιουργούσαν έναν δαιδαλώδη λαβύρινθο.

Η ανακάλυψη αυτή και το εύρος της σημασίας της, τράβηξε αμέσως την προσοχή του Βατικανό. Το 1588 η καθολική εκκλησία ίδρυσε το γραφείο Custode delle Catacombe, για να επιμεληθεί όλα τα σχετικά με το θέμα. Το γραφείο διόρισε 24 Cavaatori – ανασκαφείς για να ερευνήσουν όλους τους θαλάμους και να περισυλλέξουν τα οστά των μαρτύρων.

Το 1593 ο Bosio, 33 ετών πλέον, αποφάσισε να ασχοληθεί αποκλειστικά με το εύρημά του, και ως ένας σύγχρονος αρχαιολόγος, ξεκίνησε τη συστηματική έρευνά του. Καταρχήν ξεκίνησε την χαρτογράφηση όλης της περιοχής και ρωτώντας τους εκεί κατοίκους ανακάλυψε τριάντα νέες εισόδους, οι οποίες οδηγούσαν στην μεγαλύτερη νεκρόπολη του χριστιανικού κόσμου.

Ο Bosio, 27 χρόνια αργότερα σε ηλικία 60 ετών, ολοκλήρωσε την μελέτη του για τις κατακόμβες, η οποία όμως δημοσιεύτηκε μετά τον θάνατό του το 1653, σε έναν τόμο με τον τίτλο: «Roma Sotterranea».

Σήμερα, η νεκρόπολη είναι γνωστή με το όνομα «Κατακόμβες της Πρίσκιλλας», από μια ταφική επιγραφή που βρέθηκε και αναφέρεται σε κάποια Πρίσκιλλα, η οποία ήταν συγγενής με την γνωστή οικογένεια των Ρωμαίων συγκλητικών, των Ακυλίων.

Οι κατακόμβες είναι λαξευμένες σε ηφαιστειακή τέφρα και φτάνουν σε μήκος τα 13 χιλιόμετρα. Σύμφωνα με τις αρχαιολογικές ενδείξεις, ξεκίνησαν να λαξεύονται στις αρχές του 2^{ου} αι. και συνέχισαν να χρησιμοποιούνται έως και τον 5^ο αι.

Thessgold

Ο Ρωμαίος χριστιανός ποιητής Προυδέντιος, τον 5^ο αι. στο έργο του «Liber Peristephanon» (Στέφανος μαρτύρων), αναφέρεται στους μάρτυρες των κατακομβών, γράφοντας για χιλιάδες χιλιάδων Χριστιανών (οι σκελετοί που βρέθηκαν στη Via Salaria υπολογίστηκαν σε 500.000 με 700.000), οι οποίοι αφού μαρτύρησαν με διάφορους τρόπους για την πίστη τους στον Ιησού Χριστό, ετάφησαν στα σπλάχνα της ευλογημένης γης της Ρώμης.

Στη χριστιανική γραμματεία ο όρος «μάρτυς» προσδιορίζει τους ομολογητές της χριστιανικής πίστης, που με τους βασανισμούς και τη θανάτωσή τους, «μαρτυρούσαν» δηλ. ομολογούσαν την πίστη τους στον Χριστό, ευαγγελιζόμενοι τη νέα εσχατολογική κατάσταση στην οποία εισήλθε ο κόσμος με την έλευση του Κυρίου και την εγκαθίδρυση της Εκκλησίας του. Όπως πολλά στοιχεία του Χριστιανισμού θεωρούνται συνέχεια του παγανιστικού κόσμου, έτσι και το φαινόμενο της λατρείας των ιερών λειψάνων των αγίων, αποτελεί μετασχηματισμό της απόδοσης λατρείας των νεκρών ηρώων από τους εθνικούς. Η λατρεία των λειψάνων βασίζεται στην πίστη ότι μέσα στους ήρωες, τους προφήτες, τους μεσσίες και τους αγίους, δρα μια ιδιαίτερη δύναμη, η οποία παραμένει ενεργή και μετά το θάνατό τους.

Ο Μάρτυρας Βικτώριος

Την ίδια περίοδο με την σημαντική αυτή ανακάλυψη, η καθολική εκκλησία και ο παπισμός δέχτηκε έναν ανελέητο πόλεμο στην κεντρική Ευρώπη από το κίνημα του Προτεσταντισμού. Ο Προτεσταντισμός αποτελεί έναν από τους μεγάλους κλάδους του Χριστιανισμού, με συνολικά πάνω από 900 εκατομμύρια πιστούς παγκοσμίως, περίπου το 40% των Χριστιανών. Ως κίνημα Μεταρρύθμισης εμφανίστηκε το 16^ο αι. στη Γερμανία, το 1517, με πρωτεργάτη το Μαρτίνο Λούθηρο. Το όνομα προέρχεται από την λατινική λέξη «Protestantismus», που σημαίνει διαμαρτυρία, εξού και οι εναλλακτικές ονομασίες Διαμαρτυρόμενη Εκκλησία ή Διαμαρτυρόμενοι.

Το πιο βασικό δόγμα που δίδασκε ο Λούθηρος και δέχτηκαν οι οπαδοί του, ήταν ότι ο Χριστός είναι ο μόνος μεσολαβητής μεταξύ Θεού και ανθρώπων. Οι μεταρρυθμιστές πίστευαν ότι τα ανθρώπινα όντα, οι Πάπες, ακόμα και οι άγιοι, δεν αξίζουν τη δόξα που τους αποδίδεται.

Thessgold

Η καθολική εκκλησία έχοντας στα χέρια της έναν τόσο πολύτιμο θησαυρό, χιλιάδες αγίων, αποφάσισε να απαντήσει στον Λούθηρο και τους οπαδούς του προμηθεύοντας τις εκκλησίες της γερμανόφωνης κυρίως Ευρώπης με λείψανα αγίων.

Με εντολή του Πάπα η αποστολή των αγίων από την Ρώμη, ξεκίνησε τον 17^ο αι. και κορυφώθηκε τον 18^ο αι.

Ο άγιος Υάκινθος στο Gutenzell της Γερμανίας

Φτάνοντας τα οστά σε μεγάλες ποσότητες στα μοναστήρια της Ευρώπης, εξειδικευμένοι τεχνίτες, σε ειδικά γι' αυτό τον σκοπό οργανωμένα εργαστήρια, αναλάμβαναν τη συναρμολόγησή τους.

Τα πιο γνωστά εργαστήρια αποκατάστασης, θεωρούταν αυτά που έστησαν οι δομινικανές μοναχές του Ennetach και οι φραντσισκανές μοναχές του Kisslegg της Γερμανίας.

Επειδή οι σκελετοί σώζονταν αποσπασματικά, οι μοναχές κατασκεύαζαν πρώτα ένα ικρίωμα από ξύλο, πάνω στο οποίο κατόπιν «έχτιζαν» σταδιακά και με μεγάλη προσοχή το σώμα του αγίου. Ο κορμός γεμιζόταν με υφάσματα, ξερά χόρτα κ.λ.π. Τα τμήματα των οστών που έλειπαν τα αντικαθιστούσαν, είτε χρησιμοποιώντας οστά άλλων ανώνυμων σκελετών (άλλωστε και αυτοί άγιοι ήταν) ή δημιουργούσαν αντίγραφα από ξύλο, κερί ή χαρτοπολτό.

Στους σκελετούς περνούσαν πρώτα ένα στρώμα από ζωικό λίπος, το οποίο κατόπιν έβαφαν στο χρώμα των ανθρώπινων οστών και το περιτύλιγαν με γάζες. Στα μάτια τοποθετούσαν υαλόμαζες, οι περισσότερες αγορασμένες από την Βενετία, και στο κεφάλι περούκα φτιαγμένη από φυσικά μαλλιά. Στη συνέχεια, μοναχές ειδικευμένες στην ραφή και κεντητική πολυτελών ενδυμάτων, αναλάμβαναν να τους ντύσουν. Τα ρούχα παραπέμπουν σε βασιλικά ρούχα της εποχής. Πάνω σε ατλάζι κεντούσαν με χρυσοκλωστές και αργυρά νήματα διάφορα όμορφα σχέδια, τα οποία συμπλήρωναν με μαργαριτάρια και πολύτιμους λίθους.

Thessgold

Ο άγιος Κορωνάτος στο Heiligkreuztal της Γερμανίας

Οι στάσεις που έδιναν στους σκελετούς, προσπαθούσαν να είναι όσο πιο φυσικές γινόταν, έτσι ώστε να μοιάζουν με ζωντανούς. Στα χέρια τους συνήθως κρατούν ένα σπαθί, σύμβολο νίκης των μαρτύρων ή ένα γυάλινο διακοσμημένο αγγείο με το αίμα του μάρτυρα. Κάπως έτσι υποτίθεται πως ταυτίστηκαν κιόλας. Στις κατακόμβες μαζί με τους σκελετούς υπήρχαν ληκύθια με αίμα και το όνομα του αγίου. Η νεότερη έρευνα όμως έδειξε πως πρόκειται για ίζημα κρασιού, μάλλον Θείας Κοινωνίας. Λόγω του σπαθιού που κρατούσαν οι Άγιοι ονομάστηκαν Miles Christi, δηλαδή Στρατιώτες του Χριστού, εννοείται εναντίον του προτεσταντισμού.

Για να τους τιμήσουν τους στόλιζαν με κοσμήματα και πολύτιμους λίθους ανυπολόγιστης αξίας. Τα κοσμήματα αυτά συνήθως αποτελούσαν τάματα και προσφορές των πιστών, ως αντίδωρο κάποιας ευεργεσίας.

Ο άγιος Βαλεντίνος στην Βασιλική του Waldsassen της Γερμανίας

Ο πιο διάσημος κατασκευαστής κοσμημάτων που ανέλαβε τον στολισμό των αγίων από τις κατακόμβες, ήταν ο κοσμηματοποιός Adalbart Eder (1688).

Οι διαμαντοστόλιστοι άγιοι τοποθετήθηκαν σε περίτεχνες λειψανοθήκες, οι οποίες βρισκόταν σε περίοπτες θέσεις των εκκλησιών, ως υπενθυμίσεις των πνευματικών θησαυρών που περίμεναν τους πιστούς μετά το θάνατο.

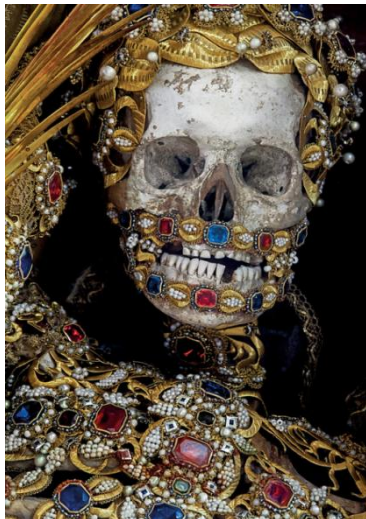
Thessgold

Η αγία Λουκία στο Heiligkreuztal της Γερμανίας

Στα 1763 ο πρώτος σκελετός που ταυτίστηκε, στολίστηκε και είδε το φως της δημοσιότητας, ήταν αυτός του αγίου Αλβέρτου, που έφθασε από την Ρώμη στην εκκλησία του αγίου Γεωργίου στο Burgrain της Γερμανίας. Τον στολισμό ανέλαβε η μοναχή Potentiana Hämmerl από το Friesing. Χρησιμοποίησε κόκκινους και μπλε λίθους, μαργαριτάρια, χρυσό σε φιλιγκράν.

Ο δεύτερος σκελετός ήταν αυτός του αγίου Βαλέριου στην πόλη Weyarn και δόθηκε ως δώρο στο μοναστήρι των Αυγουστίνων.

Ο άγιος Αλβέρτος στο Burgrain της Γερμανίας

Ο άγιος Βαλέριος στο Weyarn της Γερμανία

Οι ορθόδοξοι Χριστιανοί, οι οποίοι για την προστασία τους χρειαζόταν έστω και ένα μικρό λείψανο από οστά αγίων, συνήθιζαν να τεμαχίζουν τα άγια σκηνώματα και να τα διαθέτουν μέσα σε χρυσοποίκιλτες λειψανοθήκες σε ναούς και μονές όλης της επικράτειας. Σε αντίθεση οι καθολικοί για να δηλώσουν για πολλοστή φορά την υπεροχή τους, προτιμούσαν τους ολόκληρους αγίους. Το αποτέλεσμα ήταν να «εμφανιστούν» πολλοί άγιοι με το ίδιο όνομα. Τρόπο τινά αυτό γινόταν εφικτό, μιας και χρησιμοποιούσαν «αυθεντικά» οστά μαζί με οστά άλλων ανθρώπινων σκελετών και κατασκευασμένων τμημάτων. Το «καλύτερο» λείψανο αγίου ήταν αυτό που διέθετε το κεφάλι.

«Λέγεται πως ο Καζαντζάκης όταν επισκέφτηκε ένα μοναστήρι κοντά στην Νάπολη της Ιταλίας, στον δεύτερο όροφο του μοναστηριού είδε μια γυάλινη θήκη με μια νεκροκεφαλή μέσα. Ρώτησε να μάθει γι' αυτήν και ο εκεί επιβλέπων του είπε ότι αυτή ήταν η αγία κεφαλή του Αγίου Στεφάνου. Μετά πήγε στον τρίτο όροφο και είδε πάλι μια γυάλινη θήκη με μια νεκροκεφαλή μέσα. Ρώτησε να μάθει και γι' αυτήν και ο εκεί επιβλέπων του τρίτου ορόφου του είπε ότι αυτή ήταν η αγία κεφαλή του Αγίου Στεφάνου. – Μα του λέει, κάτω μου είπαν πως η κεφαλή στο δεύτερο όροφο ήταν η κεφαλή του Αγίου Στεφάνου. – Ναι, του λέει ο επιβλέπων του τρίτου ορόφου, αλλά εκείνη ήταν όταν ο Άγιος Στέφανος ήταν μικρός !!!»

Τους πιστούς που είχαν να αντιμετωπίσουν μια δύσκολη καθημερινότητα, δεν ενδιέφερε η αλήθεια. Το μόνο που ήθελαν ήταν ένας τρόπος να μπορούν να συνδιαλέγονται με το Θεό. Το δόγμα του «πίστευε και μη ερεύνα» τους έφτανε και τους έδινε τις απαντήσεις που ήθελαν. Ο μύθος με την πάροδο του χρόνου αποκτά την δύναμη του ιστορικού γεγονότος. Άλλωστε ο Χριστιανισμός είχε μάθει να μεταμορφώνει με εξαιρετική επιτυχία ό, τι άγγιζε...

Όταν κάποια στιγμή άρχισαν οι πρώτες αμφισβητήσεις, πρώτος που ζήτησε την αποκαθίλωσή τους ήταν το 1782 ο αυτοκράτορας του Αμβούργου Ιωσήφ ΙΙ, οι άγιοι άρχισαν τα θαύματα. Το πρώτο καταγεγραμμένο θαύμα ανήκει στον άγιο Θεόδοτο (Deodatus), το λείψανο του οποίου βρισκόταν στην Βασιλική του Waldassen της Γερμανίας. Κατά τη διάρκεια του 18^{ου} α. κατεγράφη μεγάλος αριθμός θαυμάτων όλων των αγίων στα 700 μοναστήρια της Ευρώπης, όπου σωζόταν λείψανα των «αγίων των κατακομβών». Επίσης, πολλοί από αυτούς ταξίδευαν σε άλλες πόλεις ώστε και οι εκεί πιστοί να προσκυνήσουν τη θεία χάρη τους. Όταν έφτασε ο σκελετός του αγίου Παγκράτιου στην πόλη Willτης Ελβετίας, λέγεται πως 5.000 άνθρωποι από όλη την Ευρώπη συμμετείχαν στους εορτασμούς.

Οι πιο δημοφιλείς άγιοι ήταν αυτοί, τα ονόματα των οποίων συμβόλιζαν κάποιο χάρισμα: Felix= felicity / ευδαιμονία, Clemens= clemency / επιείκεια, Constantius=constancy / σταθερότητα, Deodatus=God-given / θεϊκό δώρο, Maximus=greatness / μεγαλείο, Prosper=prosperous / ευημερία, Victor=victory / νίκη.

Για σχεδόν τρεις αιώνες, τα «Ουράνια Σώματα» λατρεύονταν ως θαυματουργοί άγιοι και προστάτες των κοινοτήτων τους, έως ότου εμφανίστηκαν οι πρώτες αμφιβολίες για την αυθεντικότητά τους. Στις αρχές του 19^{ου} αι. το Βατικανό αποφάσισε να απομακρύνει όλους τους αγίους. Οι περισσότεροι καταστράφηκαν ή στοιβάχτηκαν στις αποθήκες των μονών και των εκκλησιών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα πολλοί από τους αγίους να σωθούν από τους δυο μεγάλους πολέμους (θα μπορούσαν να είχαν κλαπεί τα πανάκριβα κοσμήματα με τα οποία ήταν στολισμένοι).

Τη δεκαετία του 1960 οι διαμαντοσκόλιστοι άγιοι άρχισαν να επανεμφανίζονται, ως εκθέματα, δείγματα πίστης μια εποχής. Η τιμή και η πίστη προς αυτούς θεωρείται προσωπική υπόθεση του κάθε πιστού.

Οι φωτογραφίες και μεγάλο μέρος των πληροφοριών, προέρχονται από το βιβλίο του κυνηγού θησαυρών, όπως αυτοαποκαλείται, Paul Kodounaris: «Heavenly Bodies: Culttreasures & Spectacular saints from the Catacombs, Thame

Διατροφή & Αντιγήρανση

της Νίκη Λ. Τσάλλου, Διατροφολόγος-Διαιτολόγος

Η γήρανση, είναι ένα σύνολο βλαβερών μεταβολών που λαμβάνουν χώρα καθώς μεγαλώνουμε και οφείλεται στην αδυναμία του οργανισμού να αναπλάσει τα κύτταρά του, να αντικαταστήσει δηλαδή, τα φθαρμένα και κατεστραμμένα κύτταρα με καινούργια.

Η αντιγήρανση έχει απασχολήσει τους ερευνητές και σύμφωνα με μελέτες, ορισμένα συστατικά τροφών μπορούν να μειώσουν δραματικά τις κυτταρικές βλάβες και να επιβραδύνουν τη διαδικασία της γήρανσης. Τέτοια θρεπτικά συστατικά είναι:

Ω3 λιπαρά οξέα

Τα ω3 λιπαρά οξέα, χάρη στην ισχυρή αντιοξειδωτική τους δράση, συμβάλλουν στην πρόληψη του οξειδωτικού στρες και δρουν ενάντια στη φθορά των κυττάρων.

Πηγές

Λιπαρά ψάρια όπως σολομός, τόνος, σκουμπρί, πέστροφα, ρέγγες, αντζούγιες και σαρδέλες). Φροντίστε να καταναλώνετε ψάρια πλούσια σε ω3 λιπαρά οξέα, σε συχνότητα 1-2 φορές τη βδομάδα.

Ξηροί καρποί όπως αμύγδαλα, καρύδια και ηλιόσποροι. Προσθέστε μια χούφτα ξηρών καρπών στο πρωινό σας ή σε κάποιο από τα ενδιάμεσα γεύματα.

Φυτικά λάδια: Το γνωστό σε όλους μας ελαιόλαδο είναι πλούσιο σε μονοακόρεστα αλλά και ω3 λιπαρά οξέα. Περιέχει ισχυρά αντιοξειδωτικά και προστατεύει τον οργανισμό μας από τις ελεύθερες ρίζες που είναι υπεύθυνες για το γήρας.

Βιταμίνη C

Η βιταμίνη C, συνιστά ισχυρό φυσικό αντιοξειδωτικό το οποίο συμβάλλει στην καταστροφή των ελεύθερων ριζών του οξυγόνου, που είναι υπεύθυνες για τον εκφυλισμό και καταστροφή των κυττάρων. Οι ελεύθερες ρίζες δημιουργούνται από το φυσιολογικό μεταβολισμό του οργανισμού, το καθημερινό στρες, τους περιβαλλοντικούς ρίπους και το κάπνισμα.

Πηγές

Πλούσιες πηγές συνιστούν τα περισσότερα φρούτα και λαχανικά όπως τα εσπεριδοειδή (πορτοκάλια, λεμόνια, γκρέιπ φρουτ), τα ακτινίδια, οι φράουλες,

οι πιπεριές, οι ντομάτες και τα κραμβοειδή (μπρόκολο, κουνουπίδι, λάχανο, λαχανάκια Βρυξελλών).

Βιταμίνη Ε

Η βιταμίνη Ε θεωρείται μία ακόμη βιταμίνη με ισχυρή αντιοξειδωτική δράση, καθώς διαδραματίζει το ρόλο του φυσικού αντιοξειδωτικού στον οργανισμό. Είναι το αφθονότερο ενδογενές λιποδιαλυτικό αντιοξειδωτικό και η ατοκοφερόλη είναι η βιολογικά ενεργότερη μορφή της. Τρόφιμα πλούσια σε βιταμίνη Ε είναι τα φυτικά λίπη, το φύτρο των δημητριακών, το αβοκάντο, οι γαρίδες και οι ξηροί καρποί και το ελαιόλαδο.

Καροτενοειδή

Μία επιπλέον ομάδα ενώσεων που σχετίζονται σημαντικά με την αντιγήρανση είναι τα καροτενοειδή, τα οποία χαρακτηρίζονται από αντιοξειδωτικές ιδιότητες. Τα καροτενοειδή είναι πρόδρομη μορφή της βιταμίνης Α και βρίσκονται κυρίως σε τρόφιμα με βαθύ πορτοκαλί, κίτρινο και κόκκινο χρώμα. Καλές πηγές συνιστούν τα καρότα, οι ντομάτες, τα βερίκοκα και τα σκούρα πράσινα λαχανικά όπως τα χόρτα, το σπανάκι και το μαρούλι.

Νερό και πράσινο τσάι

Το νερό συμβάλλει στην επαρκή ενυδάτωση του οργανισμού, προσφέροντας υγρασία στο δέρμα μέσα και έξω. Η κατανάλωση τουλάχιστον 1,5 λίτρου νερού κάθε μέρα (ανάλογα τον άνθρωπο) είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της ελαστικότητας του δέρματος και της επιβράδυνσης των διαδικασιών γήρανσης.

Το πράσινο τσάι περιέχει υψηλές συγκεντρώσεις σε πολυφαινόλες που χαρακτηρίζονται από ισχυρή αντιοξειδωτική δράση. Η κατανάλωση 1-2 φλιτζανιών την ημέρα συμβάλλει στην αποτελεσματική πρόληψη της γήρανσης του δέρματος.

Πανελλήνιες εξετάσεις στην εποχή του κορονοϊού

της Ελένη Μπακογλίδου, Πολιτικός Επιστήμων

Ο Ιούνιος είναι ο μήνας σταθμός της εκπαιδευτικής κοινότητας, αφού σηματοδοτεί τη διεξαγωγή των Πανελλαδικών εξετάσεων, που αποτελούν μια διαδικασία αξιολόγησης της μόρφωσης του παιδιού μετά από 12 χρόνια συνεχούς μάθησης, το μέσο για την εκπλήρωση των εφηβικών ονείρων, το πέρασμα στην ενηλικίωση, η γέφυρα που οδηγεί στη είσοδο στο πανεπιστήμιο και στην κατάκτηση της αυτονομίας από τον έφηβο. Αναμφίβολα οι Πανελλήνιες είναι μια δύσκολη και στρεσογόνος δοκιμασία για τους εφήβους, επιφορτισμένη με όνειρα και επιθυμίες τόσο των εξεταζόμενων όσο και των γονιών. Αποτελούν μία από τις πρώτες μεγάλες μάχες που καλείται να δώσει ο έφηβος, αλλά είναι και αφετηρία για οριοθέτηση νέων στόχων και ξεκίνημα νέων προσπαθειών.

Η φετινή χρονιά ήταν διαφορετική, αφού ο ιός σκόρπισε τον θάνατο σε όλο τον κόσμο, ανέτρεψε όλες τις ισορροπίες και τα έως τώρα δεδομένα, με αποτέλεσμα, από την μία ο εγκλεισμός και από την άλλη η τηλεεκπαίδευση να δυσχεράνουν τις προσπάθειες των μαθητών και η προσήλωση στον στόχο, να φαντάζει ένα από τα πιο δύσκολα επιτεύγματα της προετοιμασίας αυτής. Παρά τις δυσκολίες, όμως, η υπομονή και η αισιοδοξία είναι οι πραγματικοί νικητές και εκείνος που επιμένει να μοχθεί και να αγωνίζεται συνεχώς για το καλύτερο, στο τέλος δικαιώνεται. Επιπλέον, η αξία του καθενός δεν αντικατοπτρίζεται σε μια δοκιμασία εξέτασης τριών ωρών, αλλά στον συνολικό χαρακτήρα και στο ποιόν του.

Όταν το αποτέλεσμα είναι θετικό και σύντονο με τις προσδοκίες, τα συναισθήματα χαράς, υπερηφάνειας και ικανοποίησης πρωταγωνιστούν. Σε αντίθετη περίπτωση, ο τρόπος διαχείρισης της «αποτυχίας» θα καθορίσει και τον χειρισμό αντίστοιχων καταστάσεων στο μέλλον. Ως εκ τούτου είναι σημαντικό να φωτιστεί και η θετική πλευρά των πραγμάτων. Η αποτυχία είναι χρήσιμο να βιωθεί όχι ως τέλος αλλά ως μια αρχή, που θα οδηγήσει σε νέες δημιουργικές καταστάσεις. Η αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων θα πρέπει να είναι ευκαιρία για να αναδειχθούν δεξιότητες και ικανότητες του εφήβου που μέχρι τότε δεν ήταν σε άμεση προτεραιότητα. Καταλυτικό ρόλο στον ορθό χειρισμό της αποτυχίας διαδραματίζει και η στάση των γονέων, η οποία δεν θα πρέπει να είναι απορριπτική και επικριτική. Με τη στάση τους πρέπει να βοηθήσουν το παιδί τους από τη μία να κατανοήσει ότι η «αποτυχία» είναι μέρος της ανθρώπινης φύσης και από την άλλη να είναι προετοιμασμένο να συνεχίσει τις προσπάθειες του, προκειμένου να φθάσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Εξάλλου σύμφωνα με τον συγγραφέα Oliver Goldsmith «Η επιτυχία συνίσταται στο να σηκώνεσαι μια φορά παραπάνω από όσες πέφτεις».

Οι μαθητές πρέπει να συνεχίσουν να διεκδικούν τα όνειρά τους με εμπιστοσύνη στις δυνάμεις τους και να έχουν πάντα στο μυαλό τους ότι η επιτυχία δεν μετριέται απ' αυτό που έχεις κατορθώσει, αλλά από την αντίσταση που συνάντησες και από το κουράγιο που έδειξες στη μάχη

απέναντι σε αμέτρητες αντιξοότητες. Τα όνειρα γίνονται πραγματικότητα μόνο με προσπάθεια και προσήλωση στον στόχο και κάθε αγώνας κερδίζεται, όταν η προσπάθεια καταβάλλεται μέχρι την τελευταία στιγμή.

της Σοφίας Μιχαηλίδου, Γεωπόνος

Στο άκουσμα «λεβάντα», δεν μπορεί κάποιος να μη φέρει στο μυαλό του το άρωμα και τη φρεσκάδα που συνοδεύει τα παιδικά του χρόνια και τα φρεσκοπλυμένα σεντόνια, ή τη μυρωδιά των αποθηκευμένων ρούχων που εναλλάσσονταν κάθε εποχή, και σήμαιναν την αρχή του χειμώνα ή του καλοκαιριού. Τι κάνει όμως το φυτό της λεβάντας τόσο ξεχωριστό και διαχρονικό ανά τους αιώνες;

Το γένος *Lavandula* spp (οικογένεια Χειλανθών / *Lamiaceae*) κατάγεται από τη λεκάνη της Μεσογείου, και περιλαμβάνει τουλάχιστον 48 γνωστά σήμερα είδη. Για την προέλευση της ονομασίας κυριαρχούν δύο εκδοχές: i) Από το λατινικό ρήμα 'lavando / lavare' που σημαίνει 'πλένομαι', καθώς χρησιμοποιούνταν από τους Ρωμαίους για τον αρωματισμό του νερού των λουτρών τους, ή ii) Από το λατινικό 'livere' που σε ελεύθερη μετάφραση περιγράφει το χρώμα των ανθέων της λεβάντας. Υπάρχουν αναφορές για τη χρήση του γένους ήδη από την αρχαιότητα, εδώ και 2500 χρόνια. Ο Διοσκουρίδης (40-90 μ.Χ.) προτείνει τη χρήση του ως αφέψημα για τους πόνους στο στήθος, καθώς επίσης αναφέρει τη χρήση του από τον Γαληνό (129-99 π.Χ.) ως αντίδοτο για δαγκώματα και τσιμπήματα. Γενικότερα, έχει χρησιμοποιηθεί για ανακούφιση από συμπτώματα στην ουροδόχο κύστη, το λαιμό, το αναπνευστικό σύστημα, το στομάχι, το συκώτι και τα νεφρά, ως αγχολυτικό και ηρεμιστικό, αντιφλεγμονώδες, αντικαταθλιπτικό, για πόνους περιόδου, ως εντομοαπωθητικό (ψείρες, κοριοί, σκώροι), ακόμα και ως αντιβακτηριδιακό και απολυμαντικό στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Σήμερα, χρησιμοποιείται κυρίως στην αρωματοθεραπεία και τη χαλαρωτική μάλαξη για ανακούφιση από το άγχος, την αρωματοποιία, την κοσμετολογία και τη σαπωνοποιία, καθώς το αιθέριο έλαιο της θεωρείται από τα πιο σημαντικά και πολυχρηστικά. Επίσης, αποτελεί μελισσοτροφικό φυτό, αλλά και καλλωπιστικό, αφού χρησιμοποιείται ευρέως στην αρχιτεκτονική τοπίου. Συχνά, συναντάται και στην κουζίνα ως μπαχαρικό ή καρύκευμα σε ζυμαρικά, σαλάτες, σάλτσες και γλυκά.

Η σύσταση του αιθέριου ελαίου της λεβάντας εξαρτάται κυρίως από το είδος, και δευτερευόντως από την εποχή και την ωριμότητα του φυτού. Οι διάφορες χημικές ενώσεις που εμπεριέχονται μπορεί να κυμαίνονται από 50 έως και 350, με χαρακτηριστικότερες τις λιναλοόλη (linalool) και λιναλυλεστέρα (linalylacetate), με συγκεντρώσεις 30-43%, κινεόλη (cinole), ευγενόλη (eugenol) και άλλες.

Thessgold

Το φυτό καλλιεργείται σε υψόμετρο 600-1400 μέτρων, σε φτωχά και ξηρικά εδάφη, καθώς είναι ευαίσθητο στην υψηλή εδαφική υγρασία. Η συγκομιδή για παραγωγή αιθέριου ελαίου πραγματοποιείται όταν το άνθος είναι ώριμο και έχει ανοίξει κατά το ήμισυ. Στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης και Χαλκιδικής, αυτή η περίοδος κυμαίνεται περίπου από τα μέσα Ιουνίου μέχρι τα μέσα Ιουλίου. Το έλαιο παραλαμβάνεται με τη μέθοδο της ατμοαπόσταξης, κατά την οποία αυτό εκλύεται από τους ιστούς και παρασύρεται από τους ατμούς, οι οποίοι έπειτα ψύχονται, και τελικά διαχωρίζονται λόγω του ειδικού βάρους, προκύπτοντας δύο φάσεις (νερό και αιθέριο έλαιο). Είναι σημαντικό κατά τη συγκομιδή να μην έχουν προηγηθεί βροχές - οι οποίες υποβαθμίζουν την ποιότητα του ελαίου -, κάτι που τα τελευταία χρόνια προβληματίζει τους καλλιεργητές, λόγω της κλιματικής αλλαγής που βιώνουμε. Αυτό, βέβαια, θα αποτελέσει θέμα σε επόμενο τεύχος. Οι κυριότερες χώρες παραγωγής αιθέριου ελαίου είναι οι: Βουλγαρία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Κίνα, Ουκρανία, Ισπανία και Μαρόκο.

Παρόλη την ευρεία χρήση τους παραδοσιακά, τη τελευταία δεκαπενταετία άρχισαν να μελετώνται τα οφέλη της πιο εντατικά και σε επιστημονικό επίπεδο. Πρόσφατες έρευνες κάνουν αναφορά για τις πιθανές αντικαρκινικές και αντιοξειδωτικές ιδιότητες του ελαίου. Ατενίζοντας στο μέλλον, προσδοκούμε την επέκταση της χρήσης της λεβάντας στον ιατρικό και φαρμακευτικό τομέα, αλλά και στο γεωργικό, με τη χρήση των χημικών ενώσεων του ελαίου της στο μίγμα φυσικών εντομοκτόνων και μυκητοκτόνων.

10 ΧΡΥΣΕΣ συμβουλές που πρέπει να τηρήσουμε φεύγοντας για διακοπές

Η ώρα που όλοι περιμέναμε για ένα καλοκαίρι ξέγνοιαστο που θα αναπληρώσει τις χαμένες στιγμές της Covid εποχής ανοίγεται μπροστά μας.

Ας αποφύγουμε τις δυσάρεστες εκπλήξεις με μερικές συστάσεις.

1. Μη διαλαλείτε ότι φεύγετε για διακοπές.

Φυσικά θα το γνωρίζουν φίλοι και ίσως και γνωστοί σας αλλά σίγουρα δεν πρέπει να το ξέρουν όλοι. Αποφεύγουμε αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, instagram). Κρατάμε χαμηλό προφίλ, όσο ενθουσιασμένοι και αν είμαστε, ένα άδειο σπίτι είναι στόχος ληστών. Μπορείτε να μοιραστείτε τις φωτογραφίες, τις εμπειρίες και τις αναμνήσεις σας από τις διακοπές σας, με τους διαδικτυακούς σας φίλους, όταν επιστρέψετε στο σπίτι.

2. Μην αφήνετε μήνυμα στον τηλεφωνητή.

Μπορεί να μην θέλετε να χάσετε κάποιες σημαντικές κλήσεις αλλά το να αφήσετε κάποιο μήνυμα ότι λείπετε για διακοπές δεν είναι και πολύ καλή ιδέα. Μάλιστα μια εκτροπή στο κινητό σας είναι η καλύτερη λύση.

3. Μην αφήνετε το γραμματοκιβώτιο σας γεμάτο.

Ένα γεμάτο γραμματοκιβώτιο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες δίνει την εντύπωση ότι το σπίτι είναι άδειο. Συνεννοηθείτε με κάποιο άτομο εμπιστοσύνης να αδειάζει το γραμματοκιβώτιο σας σε τακτά χρονικά διαστήματα.

4. Κάνουμε το σπίτι μας να φαίνεται σαν να είμαστε εκεί.

Ένας από τους τρόπους για να το πετύχουμε αυτό είναι να χρησιμοποιήσουμε χρονοδιακόπτες για τα φώτα του σπιτιού μας. Με τον τρόπο αυτό, τα φώτα

του σπιτιού μας θα ανάβουν και θα σβήνουν κατά διαστήματα, δημιουργώντας την αίσθηση ότι κάποιος βρίσκεται εκεί.

5. Μην ξεχάσετε να ενημερώσετε την εταιρεία φύλαξης.

Φυσικά είναι συνετό να γνωρίζουν την περίοδο που ο χώρος σας θα παραμείνει άδειος. Έτσι θα ξέρουν πως κάθε κίνηση είναι πιθανός κίνδυνος.

6. Μην αμελείτε τα συστήματα ασφαλείας σας.

Φροντίστε ώστε να κάνετε μια δοκιμή σημάτων ένα μήνα πριν φύγετε για τις διακοπές σας, ακούστε την σειρήνα να ηχεί και ρωτήστε την εταιρεία λήψης σημάτων εάν έλαβε τις ειδοποιήσεις του συναγερμού.

7. Μην ξεχνάτε να παρατηρείτε την είσοδο του χώρου σας.

Μια κοινή τακτική των ληστών είναι να αφήνουν κάποια σημάδια ή σύμβολα σε κάποιο σημείο της πρόσοψης του χώρου σας ώστε να σας στοχοποιήσουν.

	Σκύλος	Σύμβολα για άνδρες, παιδιά, γυναίκες		Προσοχή κίνδυνος	Το έχουν κλέψει	
	Ετοιμο για κλοπή	Χρήματα στο σπίτι		Το ελέγχει η αστυνομία	Τίποτα για να πάρουμε	
	Εχει κλαπεί	Το ελέγχουν οι γείτονες		Σπίτι Αξιωματούχου	Κίνδυνος να μας πιάσουν	
	ακατοικητο	Ελεύθερο πεδίο		Τίποτα ενδιαφέρον		
	Γυναίκα μόνη	Αδιάφορο				
	Τσεκάρετε τα δωμάτια	Συναγερμός				

8. Μην αφήνετε μεγάλα χρηματικά ποσά ή αντικείμενα αξίας στο σπίτι σας.

9. Αποφύγετε επίσης να αφήνετε σκάλες, έπιπλα ή άλλα ογκώδη πράγματα στον κήπο σας, που θα βοηθήσουν τον επίδοξο δράστη στην αναρρίχηση του.

10. Σε περίπτωση που ενημερωθείτε από γείτονες, φιλικά ή συγγενικά σας πρόσωπα ότι παρατηρούν κάτι ύποπτο στην οικία σας μη διστάσετε να ειδοποιήσετε το «100» ή το Αστυνομικό Τμήμα της περιοχής σας.

Επομένως δώστε βάση στην είσοδο αλλά και σε παράπλευρες επιφάνειες του χώρου σας. Αφαιρέστε κάθε αυτοκόλλητο και γράφημα που υπάρχει στην είσοδο.

ΚΑΛΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ!!!

Thessgold

Δριμύτερη και πιο λαμπερή επανέρχεται η ετήσια κλαδική έκθεση αργυροχρυσοχοΐας, Kosmima, από 23 έως 25 Οκτωβρίου του 2021 στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο της Θεσσαλονίκης.

Στην 35^η Διεθνής Έκθεση Κοσμήματος, Ωρολογίων, Πολύτιμων Λίθων, Μηχανημάτων, Εξοπλισμού Kosmima συμμετέχουν κατασκευαστές, εργαστήρια, σχεδιαστές, εισαγωγείς, αντιπρόσωποι και χονδρέμποροι κοσμημάτων, ωρολογίων και πολύτιμων λίθων, καθώς και εταιρείες με ασημένια είδη, είδη συσκευασίας και μηχανήματα.

Στόχος της Kosmima πέραν της ενδυνάμωσης και ανάπτυξης του κλάδου στη χώρα, είναι η προβολή και προώθηση του ελληνικού κοσμήματος σε νέες αγορές του εξωτερικού.

Συντακτική Ομάδα

Αικατερίνη Ουζουνστεφανή Αντιπρόεδρος ΣΚΩΘ

Αναστασία Σιδηροπούλου Γεν. Γραμματέας ΣΚΩΘ

Ευδοξία Δημολαΐδου

Μέλος ΔΣ